

42. Kristietis sabiedrībā

Dievs, pazīstu tevi jau pietiekami labi, lai zinātu, ka tu vienmēr dod visu, kas man nepieciešams, lai es spētu paveikt lietas, ko tu no manis sagaidi. Lūdzu, palīdzi man, kad pētīšu tēmu par to, kā varu būt noderīgs sabiedrībā.

stāsts

Kāds mazs zēns atnāca mājās no skolas un ieraudzīja, ka viņa mīlā zelta zivtiņa stīva un nekustīga guļ akvārija dibenā. Viņš bija ļoti izmisis un sāka raudāt. Tēvs sāka mierināt dēlu un teica: „Ir ļoti skumji, ja nomirst kāds iemīļots dzīvnieciņš. Bet tagad mēs ieliksim mirušo zivtiņu sērkokciņu kastītē, aiznesīsim uz dārzu un uzaicināsim uz šīm bērēm arī tavus draugus. Pēc tam es tev un taviem draugiem nopirkšu saldējumu.”

Tēva teiktais nedaudz iepriecināja mazo zēnu. Bet tad pēkšņi viņš ievēroja, ka zelta zivtiņa nemaz nav gājusi bojā, bet ir dzīva un mierīgi peld akvārijā. Viņš aiz prieka iesaucās un sasitas plaukstas.

Bet pēc dažām minūtēm zēns atcerējās tēva solījumu par saldējumu. Tā kā zivtiņa nav mirusi, nebūs arī saldējuma. Viņam bija dalītas jūtas: prieks par to, ka zivtiņa ir dzīva, bet skumjas, ka viņš nesaņems apsolīto gardumu. Beidzot vienas jūtas ņēma virsroku, un viņš tēvam teica: „Nonāvēsim viņu!”¹

pārdomas

Vai tāda nav mūsdienu cilvēku daba? Kaut kādā pakāpē mēs visi esam egoistiski. Mēs vienmēr jautājam: „Kā tas ietekmēs *mani*?” Cilvēku domāšana ir mainījusies: mēs vairs nedomājam par citiem, bet par sevi.

Kā kristiešiem vajadzētu veidot attiecības ar apkārtējo sabiedrību? Vai tas, ka esam kristieši, uzliek mums lielāku atbildību? Vai kristiešiem nevajadzētu būt tiem, kuri apvieno sabiedrību? Vai viens no pamatprincipiem nav „savu tuvāko mīlēt kā sevi pašu”?²

Daudzas labdarības organizācijas sākumā tika izveidotas uz kristīgās filozofijas pamata: Pestīšanas armija, Samariešu kustība, Sarkanais Krusts un citas. Bet daudzas apgalvo, ka ir sekulāras. Vai kristieša veikumam vajadzētu atšķirties no tā, ko dara neticīgi ļaudis? Ja mēs neminētu pavēli par to, ka kristiešiem ir dots uzdevums mīlēt savu tuvāko, vai ir vēl kāds Bībelē dots uzdevums, kas viņus iedvesmo vairāk nekā pārējos cilvēkus?

Bībele aicina mūs ietekmēt citu cilvēku dzīvi tā, lai viņi varētu piedzīvot kaut ko labāku nekā iepriekš. Desmit baušļi nozīmē, ka ikviens no mums ir atbildīgs arī par citu ļaužu labklājību: mums jāizvairās no situācijām, kas var sagraut cilvēku attiecības. Nav pieļaujama melošana, zagšana, krāpšana vai pat nonāvēšana. Tomēr tu varētu iebilst un teikt, ka šādus noteikumus par saistošiem uzskata ikviens cilvēks, lai arī kāda būtu viņa ticība. Tāpēc jautāsim vēlreiz: vai Bībelē ir minēts kaut kas tik ļoti īpašs, kas attiecas tikai uz kristiešiem?

¹ Stāstu atstāstījis tēmas autors.

² Marka 12:31.

Ko varētu teikt par Jēzus dzīvi? Kāda bija viņa kalpošana sabiedrībai?

„Kunga Gars ir pār mani, jo viņš ir svaidījis mani sludināt prieka vēsti nabagiem. Viņš ir sūtījis mani dziedināt sirdī satriektos un pasludināt atbrīvošanu gūstekņiem un akliem acu gaismu, salauztos darīt brīvus ...” (Lūkas 4:18–19)

Kaut arī šo Svēto Rakstu daļu ir uzrakstījis pravietis Jesaja, Jēzus saprata, ka tā ir viņa misija.

Vispirms šis senatnē dots uzdevums izpaudās viņa attiecībās ar cilvēkiem. Jēzus tikās ar ļaudīm no visiem sociālajiem slāņiem. Kaut arī viņu sauca par skolotāju, viņš nekad neatteicās sastapties ar izstumtiem, beztiesiskiem un neievērojamiem cilvēkiem. Jēzus pavadīja laiku kopā ar sievietēm (toreiz tāda rīcība bija tabu), slimajiem, prostitūtām, dzērājiem un cilvēkiem no citām etniskajām grupām.

Uzmundrinādams ļaudis un apsolīdams piedošanu, viņš tautā iededza cerības liesmu. Vispirms Jēzus centās apmierināt ļaužu ikdienas vajadzības un tikai pēc tam mācīja garīgas lietas. Viņš iebilda pret sociālo netaisnību un izteicās kritiski par garīgo un laicīgo vadītāju liekulīgo dzīvesveidu. Bērni Kristu mīlēja, un viņš uzsvēra, ka jaunā paaudze ir vērtīga un nozīmīga. Viņš izturējās laipni arī pret cilvēkiem, kuri nepiederēja jūdu ticībai, kā arī pret ārzemniekiem no citām kultūrvidēm – misija, ko Jēzus veica sabiedrības labā, bija paredzēta pilnīgi visiem ļaudīm.

„... viņš gāja un darīja labus darbus ..”³ Viņš paēdināja izsalkušos, iepriecināja noskumušos, dziedināja slimos un sāpinātos. Jēzus ne tikai pats iesaistījās šādos praktiskos darbos, bet arī vēlējās to visu iemācīt citiem.

Viņš iebilda pret sociālo netaisnību un izteicās kritiski par garīgo un laicīgo vadītāju liekulīgo dzīvesveidu.

Viņš izteica aicinājumu saviem sekotājiem, lai tie kļūst par „zemes sāli”⁴. Viņš runāja par tādiem kristiešiem, kuri cenšas radīt sabiedrībā labas pārmaiņas.

Rakstā *Liberal Arts Christians* („Liberālās mākslas kristieši”) Pīts Storzs pauž šādu domu: „Kristiešiem (individuāli un visiem kopā) jābūt kritiskai izpratnei par idejām un attieksmēm, kas sastopamas viņu sabiedrības kultūrā. Viņiem jābūt pietiekami daudz zināšanām, lai sniegtu gudras un saprātīgas atbildes, ja cilvēki uzdod jautājumus vai saskaras ar problēmām. Kristiešiem jāvēlas un arī jābūt sagatavotiem iesaistīties strīdīgu un filozofiskas dabas uzdevumu risināšanā paralēli savai ikdienas dzīvei (patiesībā tās ietvaros), ko veido ģimene, draudze, karjera un hobiji.”⁵

Kristīgā ticība dod mums uzdevumu izmantot savas īpašās sociālās prasmes kādam lielākam mērķim. Norobežodamies no sabiedrības, mēs noliedzam savas ticības patieso būtību, jo īsti kristiešu mācekļi vienmēr pamana citu cilvēku vajadzības un cenšas palīdzēt. Darīdami citiem to, ko mēs vēlētos, lai viņi dara mums, mēs sludinām ietekmīgo vēsti par pašuzupurēšanos. Patiesībā tā ir vēsts par mīlestību – mīlestība darbībā.

Un ko varētu teikt par cilvēkiem, kuri nav kristieši, bet atbalsta šādas mācības un no visas sirds parāda nedalītu mīlestību – brīnišķīgi ļaudis, taču nevēlas būt saistīti ar kristīgo ticību?

³ Apustuļu darbi 10:38.

⁴ Mateja 5:13.

⁵ <http://home.earthlink.net/~bkwormtoo/id20.html>

Kristiešu un neticīgu cilvēku kalpošanu citiem nosaka kāds atšķirīgs faktors, un tā ir iekšējā motivācija.

Kristieša atbildības sajūtu par sabiedrību nosaka iekšēja garīga pārliecība par savu dzīves mērķi, kuru izvirzījis Dievs.

Tieši tāpat kā Jēzus misija bija darīt viņa „debesu Tēva gribu”⁶, arī Kristus sekotājs vēlas dzīvot tā, lai viņa ikdienas atbilstu Dieva nolūkam un misijai. Šāda kristīga dzīve ir dzimusi mīlestībā pret Dievu un kā dzīva straume dabiski plūst pie citiem.⁷

Tas nozīmē, ka pašpaaugstināšanās nav savienojama ar kristieša lomu sabiedrībā. Dievbijīga kalpošana nozīmē, ka cilvēks jebkādu sev parādīto godu piedēvē īstajam motivējošajam spēkam – Dievam.

„... neko nedariet sāncensības vai tukšas slavas dēļ, bet pazemībā vērtējiet cits citu augstāk par sevi, rūpēdamies katrs ne tikai par savu labumu, bet arī par cita labumu.”⁸

Būdami Jēzus mācekļi, mēs taču vēlamies atspoguļot viņa raksturu savā dzīvē. Mūsu galvenais mērķis ir parādīt to, kāds viņš ir. Jēzus darīja to pašu saistībā ar savu Tēvu. „Kas mani ir redzējis, tas ir redzējis Tēvu.”⁹

Jēzus aicina, lai mēs ikdienā dalāmies viņa dzīves vērtībās ar citiem. „Tāpat lai jūsu gaismas spīd cilvēku priekšā, tā ka tie redz jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir debesīs.”¹⁰

Šī ir būtiskā atšķirība starp ticīgajiem un neticīgajiem. Vēlmei atspoguļot Jēzu vajadzētu būt vislielākajam motivējošajam faktoram, kas atgādinātu par mūsu atbildību pret sabiedrību.

Reiz dzedrā agrā ziemas rītā Londonā Otrā pasaules kara laikā kāds kareivis mēroja ceļu uz kazarmām, līdz pamanīja zēnu, kurš bija piespiedis seju maiznīcas logam.

Iekšpusē maiznieks gatavoja mīklu, un izsalkušais zēns klusi noraudzījās katrā viņa kustībā.

Cauri aizsvīdušajam logam viņi redzēja, kā gardās maizītes tiek izņemtas no krāsns un ievietotas stikla vitrīnā.

Kareivim kļuva zēna žēl, un viņš jautāja: „Vai tu vēlētos kādu virtuli?” Pārsteigtais puisēns atbildēja: „Jā.”

Kareivis iegāja maiznīcā, nopirka dažus virtuļus un iznāca atpakaļ uz ielas. Sniegdamš tos zēnam, viņš teica: „Tie tagad ir tavi.”

Kareivis vēl nebija aizgājis sevišķi tālu, kad sajuta kādu turam viņa šineļa stūri. „Kungs, vai tu esi Jēzus?”

Mēs pilnībā līdzināmies Jēzum tikai tad, ja kalpojam citiem.

⁶ Mateja 7:21.

⁷ Jāņa 13:34.

⁸ Filipiešiem 2:3–4.

⁹ Jāņa 14:9.

¹⁰ Mateja 5:16.

ko teiksi?

Kā tavi motīvi ietekmē tavus darbus? Vai kaut kas ir mainījies kopš brīža, kad sāki apgūt Svētos Rakstus?